

resnicami po poti pozitivnih znanosti in posplošenja njihovih rezultatov s pomočjo dialektičnega mišljenja. S Heglom se filozofija vobče konča.»

Torej, s Heglom se ni končala filozofija, pač pa »filozofija nasploh« ali »vobče«, taka, ki je hotela svet spoznati iz »čistega« mišljenja tudi takrat, ko bi morala — s pomočjo dialektičnih metod — pridobiti *osnove za svoje sklepanje* iz različnih pozitivnih (torej ne navideznih) znanosti. V teh kratkih stavkih pa je nakazan ves novejši razvoj dialektike.

Branko Rudolf

ZAPISKI

POGANJKI V ZAMEJSTVU

Slovenci v Avstriji in Italiji, ki so po drugi svetovni vojni še nadalje ostali odtrgani od svoje narodne matice, skrbijo premnogokrat v posebej neugodnih pogojih za razvoj lastne narodnosti; prikrajšani so za lastno državnost in s tem za polno življenje neodvisnega naroda. Pod takimi pogoji se izraža njihova življenjska sila predvsem v njihovi kulturni dejavnosti.

Tudi danes, ko gledamo na vse stvari s širših razgledov in ko se zdi svet že majhen, ostaja slej ko prej naša naloga, spremljati celotno rast lastnega naroda, pri čemer mora naša skrb še prav posebej veljati obrobnim predelom, saj so tudi ti soustvarjalci tistega, kar imenujemo narodno kulturo.

Le droben prispevek k temu naj bo naslednji zapisek o mladinskih revijah v zamejstvu: o koroškem »Mladem rodu« in tržaških »Literarnih vajah« in »Galebu«.

»Mladi rod« izdaja konzorcij koroških učiteljev. Urejuje ga uredniški odbor, zanj odgovarja strokovni učitelj Bernard Straus. S šolskim letom 1956 lahko naštejemo pet letnikov. Prvotni lastnik, izdajatelj, založnik je bil šolski ravnatelj v pokoju, Franc Aicholzer, ki še danes živo sodeluje v uredniškem odboru. Na osnovatelja te revije za šolsko mladino smo opozorili še zaradi tega, ker je učil mladino v narodnostno mejnem ozemlju vse dni svojega življenja. Že Prežihov Voranc je sprejemal iz njegovih rok slovensko knjigo. V skrbni ureditvi povojnega glasila najmlajšega koroškega rodu se zrcalijo njegove dolgoletne izkušnje. Le tak vzgojitelj je namreč lahko dorasel posebnim koroškim razmeram, kajti te so obeležene z nemilo dediščino stare utrakvistične šole, ko je slovensščina v deželi veljala za popolnoma manjvreden jezik, in obtežene še posebej s posledicami genocidnega ravnanja nacistov.

V petih letnikih »Mladega rodu« najdemo predvsem drobtinice iz naših klasikov: Prešerna, Levstika, Jenka, Jurčiča, Stritarja, Erjavca, Gregorčiča, Aškerc, Tavčarja, Cankarja, Župančiča, Ketteja, Kosovela. Uredniki so oskrbeli tudi malo življenjepisno galerijo s podobami naših velikih ustvarjalcev: Trubarja, Levstika, Stritarja, Jurčiča, Aškerc, Cankarja, Župančiča, Prežiha; tudi koroških ljudskih pesnikov: Drabosnjaka, Lesičnjaka, Treibarja in še

slikarjev: Gasparija in sodobnega koroškega slikarja Čebula. Slovenske klasike so dopolnili še z deli starejših in mlajših slovenskih pisateljev novejšega obdobja: Finžgarja, Meška, Golarja, Tauferjeve, Široka, Bevka, Ribičiča, Jerajeve, Gradnika, Strniše, L. Novy, F. Albrehta, Rudolfa, Černejeve, Malenškove, Brenkove, Brestove, Mejaka, Klopčiča, Seliškarja, Grudna, V. Albrehtove, Vinškove, Jurce, Pavčka, Perocijeve.

Če bi na kratko povzeli vsebino »Mladega rodu« ter poiskali in podčrtali tisto, kar je zanj bistveno, bi poleg njegove nagle rasti in skrbne ureditve lahko izluščili še ugotovitev, da si je uredniški odbor v prvih letnikih prizadeval, postaviti trdne temelje za stavbo, ki jo je bilo potrebno obnoviti. Tako si lahko razložimo bogato izbiro iz slovenskih klasikov. Prepričani smo, da bo uredništvo, ko bo izpopolnilo omenjeno vrzel, našlo v prihodnje več prostora za mlajše ustvarjalce; lahko pa še rečemo: uredniki so se v polni meri zavedali po Otonu Župančiču zapisane resnice, »da je iz slovstva za deco najboljše komaj dovolj dobro«. Upoštevanje tradicije in ravni, ki jo je dosegel naš knjižni jezik, pa je za Koroško še posebej pomembno, kajti le tisto, kar je po kakovosti enakovredno, se lahko meri s sosedom. Taka izbira se nam zdi nadalje potrebna še zato, ker nadomešča »Mladi rod« tudi berilo na dvojezični šoli; avstrijske oblasti so ga odobrile za pomožno učno berilo.

Uredniki pa niso pozabili na domače moči in tako zastopajo Slovensko Koroško: J. Stefan, Janežič, Singer; sodobniki: dr. Zablatnik, dr. Šašel (predvsem v narodopisnih skicah), Aicholzer in mlada pesnika R. Vovk in Polanšek. Iz avstrijskega sveta so posredovali mladim bralcem: Roseggerja, J. F. Perkoniga, Graberja; iz svetovne književnosti: brata Grimma, Tolstoja, Turgenjeva. Poleg pesmic in kratkih proznih spisov najdejo mladi bralci v reviji še poglavja, ki jim naj pomagajo pri njihovih razgovorih in kramljanju; tak pripomoček je še majhen slovarček. Bogato je zastopana tudi ljudska tvornost; smešnice, uganke, otroške igre, slikopisi in narodne pesmi z notami pa so dopolnilo k pisanosti sleherne številke. Prispevek k širši razgledanosti mladih bralcev je nadalje sestavek R. Vovka o Združenih narodih; prav tako pa najdemo v listu še poučno branje o nafti, o filmu, o uporabi telefona, o koloradskem hrošču itd.; po Masaryku je prirejeno razmišljanje o ljubezni do ljudstva.

Nedvomno se je revija z vsem tem pomaknila v nov snovni krog, naprej od pravljic, narodnih pripovedk, basni, čeprav tudi teh v listu niso zanemarili in opustili. V petem letniku so uredniki pridejali še zemljepisne skice Baškega jezera, Borovelj z okolico in Podjunskega polja. Vsi letniki »Mladega rodu« so bogato ilustrirani z risbami slovenskih umetnikov: Miheliča, Gasparija, Omerse, Ciuhe in drugih.

Kot posebno vrednoto pa moramo omeniti najmlajše sodelavce »Mladega rodu«. Ti so se kaj kmalu razvili iz bralcev. Od prvih izrazov zadovoljstva nad listom preko opisov lastnega doma do pesmice, prispevka učenke petega razreda Lučke Pilgram, se vrste poizkusi mladih dopisnikov. V celoti se ta mladi svet giblje v krogu, ki ga naj krstimo kot zmes pravljичnosti in natančne, drobne resničnosti. Zgodbice v njihovem listu se jim zde lepe, toda cesta do njihove šole je slaba. Težko čakajo na svoje glasilo, toda njihova šola, v katero so se po počitnicah vrnili, se šopiri le z lepo zunanostjo. Eden dopisovalcev ugotavlja nadalje, da pravijo Nemci njegovi vasi Kot-

Winkel; drugi je ponosen, ko je prebral življenjepis koroškega, slovenskega rojaka Stefana, pomembnega fizika in profesorja na dunajski univerzi. Učenci tretjega razreda ljudske šole iz Božjega groba pri Pliberku pa so si zaželeli, naj bi list priobčil »še eno pravljico o dobri mačehi, saj gotovo niso vse slabe, kakor jih navadno opisujejo«. Za vse mlade dopisnike pa je značilno, da so srčno prizadeti, ko pišejo o svojem domu in o ožji domovini. Učenka tretjega razreda ljudske šole v Selah se je izpovedala takole: »Vsakemu popotniku je všeč mirni naš planinski kraj, najlepši pa se zdi nam, zato ga za ves svet ne damo.«

Iz mladih vrst se oglašajo mnogi tudi s pesniškimi prvenci. »Najraje berem dopise otrok.« je napisal Hanzi Jerlich iz Lobnika. »Potruditi se moramo vsi otroci, da bomo napisali lepe reči za »Mladi rod«. Zato prilagam pesem o »Polžu in dečku«: *«Ko je roge polž pokazal, zbežal spet je fantič plah.»* Toda pesnikujoči deček ni osamljen. »Ni se mi zdelo vredno, da bi poslal samo uganke. Zato sem ti napisal pesem Zlata ribica... *«Zarana že ribič za delom hiti, ko sinček še lačen tam v bajti ihti...»* Hodim v četrti razred glavne šole v Ledincah. Doma sem na hribu blizu loške cerkve nad Baškim jezerom.« Tako je sporočil učenec Kusternik Ivo.

Na kratko: od ugank, preko zahvalnih pisem in skromnih želja, do kritičnih pripomb in prvih pesniških poskusov so se razživel mladi sodelavci, tako so si ustvarili svoj kotiček »Mladina piše«. Neposredno izražene želje bralcev nam povedo, da bi potrebovali še mnogo pesmic, ker radi pojejo. Posredno je svetovala urednikom lista učenka iz Reberce že s tem, ko se je predstavila: »Prebivalci naše ozke doline so kmetje in bajtarji, ki si služijo svoj kruh v tovarni na Reberci...« Ko so mladi bralci pohvalili Jurčičevo Kozlovsko sodbo in Martina Krpana, so tisti, ki so se poslavljali od šolskih klopi zagotovili, da ne bodo pozabili na svojega strica Toneja, urednika njihovega kotička; ta pa je že v prvem letu lahko pohvalil neko učenko, »ki tako lepo slovensko piše, čeprav je njen materin jezik nemški«.

Otroški, pravljичni svet, ki je v naših dneh že močno premešan z brnenjem motorjev, vzbuja, kot smo lahko opazili, že v otrocih več zanimanja za stvarno resničnost. Po dopisnikih in šolah, v katere ti zahajajo, bi lahko spoznali tudi njih vzgojitelje; lahko bi po sposobnosti učencev spoznali šole, kjer se izvaja zakon o dvojezični šoli, kjer se vzgaja mladi rod k narodnostni strpnosti.

Tak pa, v svoji rasti, zvest kulturni tradiciji in ravní, skrbno urejevan, kalček za sporazum med narodom, ki bosta po njem spoznavala dvoje sosednih kultur, — je »Mladi rod« s svojimi najmlajšimi sodelavci, ki napišejo mogoče le droben stavek ali pa šele zavzdihnejo ob prvem pogledu na podobo v svojem časopisu, nam vsem tudi prelep, sončen pozdrav iz naše Zibelke.

»Galeb« je poletel šele v preteklem letu, in to na tržaškem ozemlju. Z njim so dobili najmlajši bralci v Trstu in okolici svoj mladinski časopis. Od svojega koroškega sorodnika se v marsičem močno razlikuje; vzrokov je dovolj. Njegova vloga je manjša, kajti na Tržaškem imajo že nekaj let srednješolci svoje »Literarne vaje«, in tako je Galeb namenjen izrazito le ljudskošolcem; tudi ni na ozemlju primanjkovalo osnovnih knjig, začetnic v toliki meri kakor na Koroškem; že sam šolski organizem je na Tržaškem bistveno drugačen. Časopisu pa sta vtisnila pečat še mestno in mediteransko okolje.

»Galeb« izhaja mesečno, izdajatelj in odgovorni urednik je I. Grbec, ureja pa ga uredniški odbor. Na prvi pogled je manj pisan od »Mladega rodu«. V njem nastopa manj različnih ustvarjalcev; naših klasikov skoraj ni. O njih zveemo le ob obletnicah. Izbira avtorjev je zožena predvsem na pisatelje s tržaškega ozemlja ali vsaj s Primorskega: Gradnik, Bevk, Gorinšek, Pahor. Tudi življenjepisov naših velikih mož smo zasledili manj: Aškerc, Bevk, Tesla. Pač pa je dosti sodelavcev iz Trsta in okolice: R. Jelinčič, M. Samsa, R. Bednaržig, H. Medič, V. Kogoj, S. Pahor, M. Volčič, J. K. Martelanc, Z. Rebula, M. Bambič. Kot vidimo, je med njimi dokaj novih imen.

Tudi glede obravnave in motivov se oba lista razlikujeta. Mestno tržaško ozračje in zanimanje najmlajših zahtevata drugo snov: Plesalka V. Mlakarjeva, Filmski obzornik, Trije goli, Minou Drouet, Košarka je osvojila svet, Nekaj o olimpijskih igrah, Gusarska zgodba, ki se dogaja med Devinom in Labinom.

Mladi bralci so prav tako različni od svojih koroških bratcev in sestric. Tudi oni se veselijo svojega lista. V dopisih, ki pa jih je manj, razlagajo, da jih zanimajo kavboji, film in nogomet. Učenec tretjega razreda iz Doline je prispeval rimano povestico o letelih kroznikih; drugi je odkritosrčno opisal svoj strah ob pričakovanju šolskega spričevala; nekdo je razložil nekaj o vasi, kjer naj bi se bil rodil Martin Krpan. S svojim priznanjem, ki ga je napisal prvošolec gimnazije, da ga namreč »Literarne vaje«, ki sicer izhajajo za srednješolce, še ne zanimajo — pa je mladi dopisnik opomnil, kako pomembno mesto pri mlajšem rodu pripada »Galebu«.

Svet »Galebovih« dopisnikov je torej drugačen, v marsičem bolj razsežen od onega iz »Mladega rodu«; v njem najdemo izraze drugega okolja: velikega pristaniškega mesta. In tako bi lahko sklenili, da prinaša ta pravljicični ptič z zahodne slovenske obrobne zemlje svojim mladim bralcem marsikatero vrednoto iz domačega pa tudi iz širokega sveta.

»Literarne vaje«, mesečnik dijakov slovenskih srednjih in strokovnih šol na tržaškem ozemlju, ureja uredniški odbor; odgovorni urednik je dr. J. Tavčar, izdajateljica pa dr. N. Jevnikar. Doslej smo lahko našeli sedem letnikov — po sedem števil. Razporeditev gradiva v posameznih številkah je naslednja: pesmi, teh je najmanj; proza — žetev je kar obilna; kulturne novosti — tu so priskočili na pomoč vzgojitelji; gledališče; znanost — ta rubrika močno presega po svoji sodobni usmerjenosti književnost; šport; ilustracije; sporočila uredništva in končno še literarna priloga ali pa letoletna povest.

Ko smo prelistali zadnje tri letnike (vseh žal nismo mogli dobiti), smo ostrmeli nad množico mladih sodelavcev.

Poezija: izbrali smo le nekaj primerkov. Resnično čustvo diha iz drobne impresije v pesmicah Brune Pertot. »V megli« je naslov pesmi, ki se nam zdi najbolj značilna: »Nad Trstom težka megla / kot sivi plašč leži. / Samotna ulica in tiha, / nikogar, ki bi hodil tod, / v večernem mraku ni; / le tam na koncu ceste / slabotna lučica brli / kot ugašajoči pramen sveče. / Ob vozičku stari mož sedi / in v mraku, megli kostanj peče.« Bruna Pertot je z lahnimi koraki stopila po stezi: *Droben dež rosi, / bele so kraške poti, / sivo je zgodnje jutro.* Po stezi — Srečka Kosovela.

Mentorji v »Sporočilih uredništva« govore svojim mladim sodelavcem o metriki in prostem verzu. Mladi pesniki pa so tako trdno zvezani s svojim okoljem, da se to izraža kot okvir celo ob tako avtonomnem čustvovanju, kot

je erotika. In tako se mu ni mogla izogniti tudi Milena v svoji izpovedi. »Čemu mi hodiš na pot: »V mraku / brez konca droben dež rosi. / Po tlaku žaré / bleščeče neonske luči...«

Iskanje novih poti je značilno za Miroslava Morje. Podobe mladega pesnika kažejo njegovo literarno izobraženost; nekje se je srečal z ekspresionizmom Lorce, kar pa mu nikakor ne bi mogli šteti v slabo: »Glej! Noč / na zelenih krilih / gre čez plan. / Čuj! Dan / s podkovi zlatimi / v daljah topoče.« (M. Morje: Pred zarjo).

Mladi pesniki nas nemalokrat presenetijo s svojo resnično zgodnjo nadarjenostjo.

Rod, ki si izbira take motive in ustvarja take podobe, kot jih najdemo v pesmih »Življenje« in »Zamejcem« (petošolec Pavel d'Artois in M. Morje), nam dokazuje zgodnjo zrelost in smisel za resničnost.

»ŽIVLJENJE

<i>Tovarne tu,</i>	<i>Imaš denar?</i>
<i>v daljavi hrib,</i>	<i>Ni ga preveč!</i>
<i>dim, šum od vsepovsod.</i>	<i>Dolg treba poravnati.</i>

<i>Sirena — znak —</i>	<i>Otroci spe.</i>
<i>dan je končan,</i>	<i>Le ugasni luč!</i>
<i>in delavec prestopi prag.</i>	<i>Dan jutri spet bo tak.«</i>

»ZAMEJCEM

<i>Slišal sem glas iz davnin,</i>	<i>Večno se upiraj, kljubuj —</i>
<i>tisočev glas,</i>	<i>vedi: prišel ni še amen;</i>
<i>bil je to glas mrtoih ust,</i>	<i>v viharju izkaže naj se,</i>
<i>tisočev ust:</i>	<i>ali ste prah ali kamen!«</i>

Pa naj že uvrstimo prvo pesem med proletarsko in drugo med politično liriko — obema je botrovala resničnost.

Vsi ti zgodnji poskusi sicer ne dosegajo francoskega fenomena Minou Drouet — pa so vendar daleč presegli preprosto verzifikacijo in nemara skrivajo v sebi že tudi resnejši obet.

Proza: V neki številki naslavljajo uredniki »Literarnih vaj« v »Sporočilih uredništvu« na svoje bralce in sodelavce presenetljiv klic: »Fantje, kje ste?...« In ugotavljajo: »...Skoraj vsi prispevki obravnavajo preveč tragično snov.«

Ko poroča Vijolica Fonda, takrat učenka I. razreda klasičnega liceja, o obisku pri pisatelju Ingoliču, omenja, da se je le-ta »močno začudil, ko je zvedel, da pišejo skoraj sama dekleta.« Gre torej za cel roj »Sagank«, ki prevladujejo vseskozi: Vijolica Fonda, Diomira Fabjan, Eva Znideršič, Marija Anna Pizziga, Alenka Hmeljak, Sonja Štolfa, Nadja Hrobat, Maja Colja, Vanda Novel, Mirka Žerjal, Marija Mislej, Silva Resinovič itd. Šele njim slede: Emil Čuk, Drago Grgič, Drago Sedmak, Hektor Jogan, Aleksander Jerič itd.

In vendar je na razpis revije prejel nagrado (6—10 tisoč lir) za izvirno povest, vsaj štirideset tipkanih strani, z dogajanjem v Trstu, v sodobnosti

— E. Čuk. Povest »Študent Karel« so objavljali ves šesti letnik; izšla je tudi kot ponatis v samostojni knjižici. O delu je zapisal kritik v »Literarnih vajah«: »Povesti bi se dalo tu in tam kaj oporekati, priznati pa je treba, da zna pisatelj zanimivo pripovedovati in se poglobiti v duševnost nastopajočih oseb. Najbolj moti to, da je odmeril avtor Rudiju (stranskemu junaku ibid.) preveliko vlogo. Zlasti njegova življenjska izpoved je za ta obseg povesti

Na literarnih večerih, ti so združeni z nekakšno mlado literarno tržaško olimpiado in jih prireja »Društvo slovenskih srednješolcev«, pa je zmagala olimpijado in jih prireja »Društvo slovenskih srednješolcev«, pa je zmagala Vijolica Fonda, pisateljica drobnih, iskrenih črtic. Po pregledu zadnjih treh letnikov smo lahko zasledili sedem njenih prispevkov. Mlada pisateljica ima dar opazovanja. V žarišču njene prizme ožive mali predmestni junaki. Malomestno obrekljive gospodinje nastopajo v črtici »Martica«; njih nezavedno okrutnost obsodi mala Martica z besedami: »Ljudje so — so zelo hudobni.« Črtica »Kruh« kaže psihologijo male delovne mravlje, stare Pepce, matere, ki s hčerko peče in prodaja kruh. »Berač« v istoimeni črtici se v spopadu z egoizmom sovrstnika odreče namenjeni miloščini. Psihološki preobrat je tu spreden iz tanke nitke, ki se ne pretrga. »Savi gre domov« pa je zgodba o srednješolki, ki na plesu premišljuje, kako jo bo doma natepla mati. In končno najzahtevnejši motiv: »Predmestje« (črtica). Italijanska snaha — in njena ponosna slovenska tašča: dvojni tir — narodnost in individualna psihologija tašče in upor zaničevane tujerodke. Pisateljica je z redko iskrenostjo, odkritostjo povedala nekaj novega, razkrila je manj viden in manj obravnavan pojav šovinizma.

Mlada pisateljica zna poiskati žarišče drobnih spopadov. Njene črtice so kratke, stil suh, preprost. Njene skice o tržaških malih ljudeh so oživljene s tanko psihologijo; v njeni umetnosti ni nasilne pedagogike — to so resnični poganjki, ki bi se mogli razeveteti.

V zadnjem letniku je v svojih »Marginalijah k Literarnim vajah« zapisal M. Košuta: »Dveh znanih imen nismo letos srečali v L. V.: to sta imeni Vijolice Fondove in Diomire Fabjánove. Tega mi je še posebno žal, ker mi ni znano, da bi letos objavljali svoje prispevke v kakem drugem listu.«

Isti kritik je ob tej priliki dokaj ostro zavrnil povest »Tujina« (Jogana Hektorja), povest, ki obravnava motiv izselitve v Avstrijo: J. H. ni edini, ki je obravnaval to za Trst tako boleče vprašanje.

O motivih, avtorjih in njih izrazni moči pa bi se lahko še na široko razpisali — na kratko pa naj velja o njihovi prozi: Dijaški svet in mestno, predmestno okolje prevladuje nad kmečkim, ki pa še ni popolnoma izgubljeno. Rahle obsodbe socialnih krivic, ekonomsko izseljevanje, stanovanjsko vprašanje so njih motivi. Tragika prevladuje nad veseljem. Ni velike tragike, temveč le drobna vsakdanost, razdrobljena v tisoč majhnih tragičnih drobcev. Drobna črtica prevladuje nad daljšo povestjo. Suhi, skopi realizem nad simboliko in poetičnostjo, čeprav tudi te ne manjka.

»Literarne vaje« nudijo svojim bralcem tudi reprodukcije mladih likovnih ustvarjalcev, med njimi celo kolektivne stvaritve, pa tudi reprodukcije tržaških slovenskih slikarjev: Spacala, Kocjančiča, Lukežiča itd. Poleg kulturnih in znanstvenih novosti najdemo v reviji še filatelistično, šahovsko in športno rubriko in končno stalna »Sporočila uredništva«. Omeniti pa moramo še reportaže o obiskih pri še živečih slovenskih ustvarjalcih, zgodovinsko štu-

dijo »Trst in Slovenci« in pa obširen potopis »Iz Trsta v Stockholm«. Pri reviji sodelujejo, zlasti v rubrikah, ki posredujejo bralcem znanstvene in kulturne novosti, tudi vzgojitelji — profesorji tržaških srednjih šol.

Pripisali bi še odmev na kritiko, »da se zunanjemu opazovalcu zdijo L. V. enolične in da je v uredništvu nekaka cenzura«, ki smo ga srečali v »kratkem in skromnem pojasnilu urednikov« (št. 9. L. VII.).

Iz odgovora smo lahko izvedeli: »Cilj L. V. je vzgajati naše dijake v lju-bezni do tiskane besede. Če se bo iz takega načina vzgoje rodil kak pravi pisatelj ali pesnik, tem bolje. Bomo pa vseeno veseli, tudi če iz vrst naših sodelavcev ne bo nobenega Prešerna. Dovolj nam je dejstvo, da v naših dijakih še ni umrlo zanimanje za slovensko besedo, dokler ta list živi.«

Bralec iz naše republike bi seveda ob pregledu sodobnega glasila tržaških srednješolcev pogrešal kar kolj o tistih novih oblikah, v katerih se lahko izživljajo Slovenci, odkar prvič v zgodovini žive v okviru lastne države. O reviji pa bi vsekakor sklenil, da lahko velja za pomemben pojav življenjske moči najzahodnejšega dela našega naroda. Generacije, ki se vzgajajo ob njej, pa naj nam bodo veselo upanje za prihodnost.

Rok Arih

K ČLANKU O MARIJU KOGOJU

V članek o Mariju Kogoju se mi je vrnila pomota. Gre za navedbo, po kateri naj bi tekst pesmi Večnemu bogu spesnil Marij Kogoj (gl. »Naša sodobnost« IV, 1956, str. 777), v resnici pa je to — kot sem bil opozorjen — pesem Fr. Albrehta, ki je izšla v zbirki *Mysteria dolorosa* (1917) pod naslovom *Razodetje*.

Do pomote je prišlo ne samo, ker mi ta pesem in zbirka nista bili znani, temveč tudi zato, ker je v Kogojevi zapuščini naveden kot pesnik Marij Kogoj. Tisti, ki je zapuščino zbiral in urejeval, je namreč v seznamu pri omenjenem samospevu pod rubriko avtorja besedila vpisal ime Marija Kogoj. Prav tako pa sta tudi v rokopisu samospeva pod naslov pesmi pristavljeni začetnici M. K. kot inicialki pesnikovega imena.

Pomoto s tem popravljam.

Marijan Lipovšek